

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 614

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 20 august 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ORDONAȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
46.	— Ordonanță pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul orizontal PHARE 2001 de asistență în domeniul securității nucleare — RO 0110, semnat la București la 19 decembrie 2001.....	1
	Memorandum de finanțare.....	2-16

ORDONAȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONAȚĂ

pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul orizontal PHARE 2001 de asistență în domeniul securității nucleare — RO 0110, semnat la București la 19 decembrie 2001

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 1 pct. I.5 din Legea nr. 411/2002 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

Art. 1. — Se ratifică Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul orizontal PHARE 2001 de asistență în domeniul securității nucleare — RO 0110, semnat la București la 19 decembrie 2001.

Art. 2. — În cadrul contractelor pentru executarea de lucrări, precum și pentru furnizarea de bunuri și servicii, încheiate cu contractorii locali în temeiul memorandumului de finanțare, plățile pot fi efectuate și în euro.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul integrării europene,
Hildegard Carola Puwak
p. Ministrul afacerilor externe,
Cristian Diaconescu,
secretar de stat

Ministrul apelor și protecției mediului,
Petru Lificiu
p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 25 iulie 2002.
Nr. 46.

MEMORANDUM DE FINANȚARE*)

Comisia Europeană, denumită în continuare *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Europene, denumită în continuare *Comunitatea*, pe de o parte, și Guvernul României, denumit în continuare *Beneficiarul*, pe de altă parte, au convenit următoarele:

Măsura la care se face referire la art. 1 va fi executată și finanțată din resursele bugetare ale Comunității, conform prevederilor cuprinse în prezentul memorandum. Cadrul tehnic, juridic și administrativ în care va fi pusă în aplicare măsura la care se face referire la art. 1 este stabilit de Condițiile generale anexate la Acordul-cadru încheiat la 12 martie 1991 între Comisie și Beneficiar și completate cu prevederile prezentului memorandum și cu Prevederile speciale anexate la acesta.

ARTICOLUL 1**Natura și obiectul**

Ca o componentă a programului său de asistență, Comunitatea va contribui, sub forma finanțării nerambursabile, la finanțarea următoarei măsuri:

Numărul programului: RO 0110

Titlul: Program orizontal PHARE 2001 de asistență pentru România în domeniul securității nucleare

Durata: până la 30 noiembrie 2003

ARTICOLUL 2**Angajamentul Comunității**

Contribuția financiară din partea Comunității este fixată la nivelul maxim de 1,4 milioane euro, denumită în continuare *finanțare gratuită*.

ARTICOLUL 3**Durata și data de expirare**

Pentru prezenta măsură finanțarea gratuită este disponibilă pentru contractare până la 30 noiembrie 2003, făcând obiectul reglementărilor prezentului memorandum. Toate contractele trebuie semnate până la această dată. Fondurile rămase din finanțarea gratuită, care nu au fost contractate până la această dată, vor fi anulate. Termenul limită pentru efectuarea plăților din cadrul finanțării gratuite este 30 noiembrie 2004. Toate plățile trebuie efectuate până la expirarea termenului limită. Comisia poate totuși, în împrejurări excepționale, să fie de acord cu o prelungire a perioadei de contractare sau a perioadei de plăți, dacă aceasta este cerută în timp util și justificată adecvat de

Pentru Beneficiar,
Hildegard Carola Puwak

către Beneficiar. Prezentul memorandum va expira la data la care expiră perioada de efectuare a plăților pentru finanțarea gratuită. Toate fondurile care nu au fost utilizate vor fi returnate Comisiei.

ARTICOLUL 4**Adrese**

Corespondența referitoare la executarea măsurii, având menționate numărul și titlul acesteia, va fi adresată:

Pentru Comunitate:

Delegația Comisiei Europene în România
Bd Primăverii nr. 48
71297 București
România
Fax: 00 40 1 230 24 53

Pentru Beneficiar:

Doamna Hildegard Carola Puwak
Ministrul integrării europene
Guvernul României
Str. Apolodor nr. 17
București
România
Fax: 00 40 1 336 85 09

ARTICOLUL 5**Numărul de exemplare**

Prezentul memorandum este redactat în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 6**Intrarea în vigoare**

Prezentul memorandum va intra în vigoare la data semnării de către ambele părți. Orice cheltuielă care are loc înaintea acestei date nu este eligibilă pentru finanțarea gratuită.

Anexele reprezintă parte integrantă a prezentului memorandum.

Semnat la București la 19 decembrie 2001.

Pentru Comunitate,
Jonathan Scheele

Anexe:

- Anexa nr. 1: Acordul-cadru (anexele A și B)
- Anexa nr. 2: Prevederi speciale (anexa C)
- Anexa nr. 3: Informare și publicitate (anexa D)

*) Traducere.

ACORD-CADRU

Comisia Comunităților Europene, denumită în cele ce urmează *Comisia*, acționând pentru și în numele Comunității Economice Europene, denumită în cele ce urmează *Comunitatea*, pe de o parte, și România, de cealaltă parte, și împreună denumite *părți contractante*,

având în vedere faptul că România este eligibilă de a beneficia de Programul de asistență PHARE din partea Comunității, prevăzut în Regulamentul nr. 3.906/89 din 18 decembrie 1989 al Consiliului Comunității Europene, modificat prin Regulamentul nr. 2.698/90 din 17 septembrie 1990,

având în vedere faptul că este convenabilă menționarea în cele de mai jos a cadrului tehnic, legal și administrativ pentru executarea măsurilor finanțate în România în cadrul programului de asistență al Comunității,

au convenit după cum urmează:

ARTICOLUL 1

Pentru a promova cooperarea dintre părțile contractante în scopul sprijinirii procesului reformei economice și sociale din România, părțile contractante sunt de acord să implementeze măsuri în domeniul cooperării financiare, tehnice și al altor forme de cooperare, așa cum s-a specificat în regulamentul menționat mai sus, care vor fi finanțate și implementate în cadrul tehnic, legal și administrativ stabilit în acest acord. Detaliile specifice ale fiecărei măsuri (sau set de măsuri) vor fi introduse într-un memorandum ce va fi convenit între părțile contractante (denumit în continuare *memorandum de finanțare*), pentru care este oferit un model în anexa nr. 2 (C).

România întreprinde toate acțiunile necesare pentru a asigura executarea corespunzătoare a tuturor măsurilor.

ARTICOLUL 2

Fiecare măsură finanțată în cadrul acestui acord va fi implementată în conformitate cu Condițiile generale prevăzute în anexa A, care vor fi considerate ca fiind incluse în fiecare memorandum de finanțare.

Memorandumul de finanțare poate schimba sau suplimenta Condițiile generale, după cum va fi necesar pentru implementarea măsurii în discuție.

ARTICOLUL 3

Pentru problemele legate de măsurile finanțate în cadrul acestui acord Comisia va fi reprezentată de delegația sa, imediat ce aceasta este înființată în București, care se va asigura, din partea Comisiei, că măsura este executată în conformitate cu practicile financiare și tehnice legale.

ARTICOLUL 4

Când părțile contractante convin astfel, Comisia poate delega responsabilitatea sa integrală sau parțială privind implementarea unei măsuri către o terță parte, stat sau agenție.

În acest caz termenii și condițiile unei asemenea delegări vor fi menționate în acordul ce urmează să fie încheiat între Comisie și terța parte, stat sau agenție, cu acordul Guvernului României.

ARTICOLUL 5

Orice dispută legată de acest acord, care nu poate fi rezolvată prin consultare, va fi soluționată în conformitate cu procedura de arbitraj menționată în anexa B.

ARTICOLUL 6

Acest acord este întocmit în două exemplare în limba engleză.

ARTICOLUL 7

Acest acord va intra în vigoare la data la care părțile contractante se vor informa reciproc despre aprobarea sa în conformitate cu legislația sau procedura internă a fiecărei părți. Acordul va continua să fie în vigoare pentru o perioadă nedefinită, dacă nu își încetează valabilitatea prin notificarea scrisă a uneia dintre părțile contractante către cealaltă parte.

La încheierea duratei de valabilitate a acestui acord orice măsură aflată încă în curs de execuție va fi adusă la îndeplinire conform termenilor memorandumului de finanțare aferent și Condițiilor generale stabilite prin prezentul acord.

ARTICOLUL 8

Prevederile acestui acord se vor aplica și cooperării tehnice și altor forme de cooperare convenite între părțile contractante, care, prin natura lor, nu sunt cuprinse într-un memorandum specific finanțat în baza Programului de asistență PHARE, la cererea Guvernului României.

Anexele vor fi considerate parte integrantă a acestui acord.

Întocmit la București la 12 martie 1991.

Eugen Dijmărescu,
ministru de stat
ROMÂNIA

Frans Andriessen,
vicepreședinte al Comisiei Europene
COMUNITATEA

CONDIȚII GENERALE
privind memorandumurile de finanțare

În aceste Condiții generale termenul *Beneficiar* va fi înțeles ca referitor la Guvernul României.

TITLUL I

Finanțarea proiectelor

ARTICOLUL 1

Obligația Comunității

Angajamentul Comunității, denumit în cele ce urmează *finanțarea gratuită a CEE*, a cărei valoare este menționată în memorandumul de finanțare, va determina limita în cadrul căreia se vor desfășura angajarea și execuția plăților prin contracte și devize aprobate corespunzător.

Orice cheltuieli ce depășesc finanțarea gratuită a CEE vor fi suportate de Beneficiar.

ARTICOLUL 2

Disponibilitatea finanțării gratuite a CEE

Acolo unde execuția unei măsuri depinde de angajamentele financiare asupra resurselor proprii ale Beneficiarilor sau asupra surse de fonduri, finanțarea gratuită a CEE va deveni disponibilă în momentul în care devin disponibile și sumele angajate de Beneficiar și/sau celelalte surse de fonduri, conform celor prevăzute în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 3

Plata

Contractele sunt eligibile pentru plăți în baza acestui memorandum de finanțare numai dacă sunt încheiate înainte de data expirării memorandumului de finanțare. Plățile în cadrul unor asemenea contracte pot avea loc în timpul unei perioade de maximum 12 luni de la data expirării memorandumului de finanțare. Orice prelungire excepțională a acestei perioade trebuie să fie aprobată de Comisie.

În cadrul limitei stabilite pentru finanțarea gratuită a CEE cererile pentru fonduri sub forma unui program de lucru vor fi prezentate delegației Comisiei de către Beneficiar, conform agendei stabilite în memorandumul de finanțare. Documentele justificative referitoare la plățile făcute pentru realizarea unei anumite măsuri vor fi puse la dispoziție în sprijinul cererii de fonduri, atunci când Comisia o solicită.

Oricum, în cadrul anumitor contracte din cadrul măsurii poate fi prevăzută plata direct de către Comisie către contractanți. Fiecare contract va indica proporția și momentul efectuării plății, împreună cu documentele justificative necesare.

Pentru partea de program implementată de Beneficiar autoritatea de implementare va înainta un program de lucru cu cel puțin 9 luni înainte de data expirării memorandumului de finanțare, pentru aprobarea de către Comisie a contractelor ce mai trebuie încheiate pentru implementarea programului. Programul de lucru trebuie să cuprindă propuneri pentru utilizarea dobânzilor nete provenite din conturile deschise în cursul implementării programului, cu condiția ca întreaga finanțare gratuită a CEE să fi fost angajată anterior.

În ceea ce privește măsurile executate pe baza unor devize estimative, în condițiile în care memorandumul de finanțare nu poate prevedea altfel, o primă tranșă de plată, care nu va depăși 20% din totalul devizului aprobat de Comisie, poate fi efectuată în favoarea Beneficiarului pentru a facilita lansarea măsurii. Alte tranșe de plată vor fi disponibile la cererea Beneficiarului, în aceleași condiții menționate la paragraful 2 de mai sus.

TITLUL II

Achiziții

ARTICOLUL 4

Generalități

Procedura ce trebuie urmată pentru încheierea contractelor de lucrări, achiziții și de cooperare tehnică va fi menționată în memorandumul de finanțare, conform principiilor de mai jos.

ARTICOLUL 5

Condiții de participare

1. Cu excepția prevederilor art. 6, Comisia și Beneficiarul vor lua măsurile necesare pentru a asigura egalitatea condițiilor de participare la astfel de contracte, în special prin publicarea în timp util a invitațiilor la licitație. Anunțurile urmează să fie făcute pentru Comunitate cel puțin în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene și pentru statele beneficiare, în jurnalul oficial corespunzător.

2. Condițiile generale ale contractelor trebuie să fie întocmite în conformitate cu modelele din uzanța internațională, cum ar fi reglementările generale și condițiile pentru contractele de achiziții finanțate din fondurile PHARE.

ARTICOLUL 6

Derogarea de la procedurile standard

Acolo unde este recunoscută urgența situației sau unde aceasta este justificată pe baza naturii, importanței reduse sau a unor caracteristici particulare ale anumitor măsuri (de exemplu: operațiuni de finanțare în două etape, operațiuni multifazate, specificații tehnice particulare etc.) și ale contractelor respective, Beneficiarul poate, de acord cu Comisia, să autorizeze în mod excepțional:

- acordarea contractelor în urma unor invitații restrânse la licitație;
- încheierea contractelor prin acord direct;
- realizarea contractelor prin departamente de lucrări publice.

O astfel de derogare trebuie să fie menționată în memorandumul de finanțare.

ARTICOLUL 7

Acordarea contractelor de lucrări și achiziții

Comisia și Beneficiarul se vor asigura că pentru fiecare operațiune oferta selectată este cea mai avantajoasă din punct de vedere economic, în special din punct de vedere al calificărilor și garanțiilor oferite de licitatori, al costului și al calității serviciilor, al naturii și al condițiilor de execuție a

lucrărilor sau a achizițiilor, al costului lor de utilizare și al valorii tehnice.

Rezultatele invitațiilor la licitație vor trebui publicate în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene cât de repede posibil.

ARTICOLUL 8

Contractele de cooperare tehnică

1. Contractele de cooperare tehnică, care pot lua forma contractelor pentru studii, supervizarea lucrărilor sau de asistență tehnică, vor fi încheiate după negocierea directă cu consultantul sau, dacă se justifică din punct de vedere tehnic, economic sau financiar, ca urmare a invitației la licitație.

2. Contractele vor trebui să fie întocmite, negociate și încheiate fie de Beneficiar, fie de Comisie, atunci când se prevede astfel în memorandumul de finanțare.

3. În situația în care contractele urmează să fie întocmite, negociate și încheiate de Beneficiar, Comisia va propune o listă scurtă cu unul sau mai mulți candidați, pe baza criteriilor de garantare a calificărilor, experienței și independenței lor și ținând seama de disponibilitatea acestora pentru proiectul în discuție.

4. În cazul unei proceduri directe de negociere, când Comisia a propus mai mulți candidați, Beneficiarul este liber să aleagă dintre cei propuși candidatul cu care intenționează să încheie contractul.

5. Când există recurs la o procedură de licitare contractul va fi acordat candidatului care a înaintat oferta confirmată de Beneficiar și de Comisie ca fiind cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

TITLUL III

Acordarea de facilități

ARTICOLUL 9

Privilegiile generale

Personalului care participă la măsurile finanțate de Comunitate, precum și membrilor de familie ai acestuia li se pot acorda avantaje, privilegii și scutiri nu mai puțin favorabile decât cele acordate în mod obișnuit altor străini angajați în statul Beneficiarului, în cadrul oricărui alte acorduri bilaterale sau multinaționale ori aranjamente pentru programe de asistență economică și de cooperare tehnică.

ARTICOLUL 10

Facilități de stabilire, instalare, intrare și rezidență

În cazul contractelor de lucrări, de achiziții sau de servicii persoanele fizice ori juridice eligibile pentru participarea la procedurile de licitație vor avea drept de instalare temporară și de rezidență în cazurile în care importanța contractului justifică aceasta. Acest drept va fi obținut numai după emiterea invitației de participare la licitație și va servi personalului tehnic necesar în vederea efectuării studiilor preparatorii pentru redactarea ofertelor și va expira la o lună după desemnarea contractorului.

Beneficiarul va permite personalului care ia parte la contractele de lucrări, achiziții sau de servicii finanțate de Comunitate și membrilor de familie apropiați ai acestuia să intre în statul Beneficiarului, să se stabilească în stat, să lucreze acolo și să părăsească statul respectiv, așa cum o justifică natura contractului.

ARTICOLUL 11

Importul și reexportul de echipament

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru importul de echipament profesional cerut pentru executarea măsurii, în conformitate cu legile, regulile și reglementările în vigoare ale Beneficiarului.

Beneficiarul va acorda în plus persoanelor fizice și juridice care au executat contracte de lucrări, achiziții sau de servicii permisele necesare pentru reexportul echipamentului menționat.

ARTICOLUL 12

Controlul importurilor și schimburilor valutare

Pentru executarea măsurilor Beneficiarul se obligă să acorde autorizații de import, precum și autorizații pentru achiziționarea valutei necesare și să aplice reglementările naționale privind controlul asupra schimburilor valutare, fără discriminare între statele membre ale Comunității, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

Beneficiarul va acorda permisele necesare pentru repatrierea fondurilor primite pentru executarea măsurii, conform reglementărilor de control al schimburilor valutare în vigoare în statul Beneficiarului.

ARTICOLUL 13

Impozitare și vamă

1. Plata impozitelor, taxelor vamale și taxelor de import nu va fi finanțată din finanțarea gratuită a CEE.

2. Importurile în baza contractelor de livrări încheiate de autoritățile Beneficiarului și finanțate din finanțarea gratuită a CEE vor putea intra în statul Beneficiarului fără a fi supuse taxelor vamale, altor taxe de import, impozitelor sau unui regim fiscal cu efect echivalent.

Beneficiarul va asigura ca importurile respective să fie eliberate din punctul de intrare pentru a fi livrate către contractor, așa cum se prevede în contract, și pentru folosința imediată conform cerințelor pentru implementarea normală a contractului, fără a ține seama de întârzieri sau de dispute în ceea ce privește stabilirea taxelor vamale, plăților ori impozitelor menționate mai sus.

3. Contractele pentru achiziții sau servicii oferite de firme externe sau românești, finanțate din finanțarea gratuită a CEE, nu vor fi supuse în statul Beneficiarului plății T.V.A., timbrului fiscal sau taxelor de înregistrare ori altor impuneri fiscale având efect similar, indiferent dacă aceste taxe există sau urmează să fie instituite.

4. Persoanele fizice și juridice, inclusiv personalul expatriat din statele membre ale Comunității Europene, care execută contracte de cooperare tehnică finanțate din finanțarea gratuită a CEE, vor fi scutite de la plata impozitului pe profit și pe venit în statul Beneficiarului.

5. Efectele personale și gospodărești importate pentru uz personal de către persoanele fizice (și membrii familiilor lor), altele decât cele achiziționate local, angajate în îndeplinirea sarcinilor definite în contractele de cooperare tehnică, vor fi scutite de taxe vamale, de import, de alte taxe și impozite fiscale cu același efect, efectele personale și gospodărești respective urmând să fie reexportate sau să se dispună de ele în țară conform reglementărilor în vigoare în statul Beneficiarului, după terminarea contractului.

6. Persoanele fizice și juridice care importă echipament profesional, așa cum se prevede la art. 11, dacă solicită

astfel, vor beneficia de sistemul de admitere temporară, așa cum este definit prin legislația națională a Beneficiarului, în ceea ce privește echipamentul respectiv.

TITLUL IV

Executarea contractelor

ARTICOLUL 14

Originea achizițiilor

Beneficiarul se declară de acord că, atunci când Comisia nu autorizează altfel, materialele și livrările necesare pentru executarea contractelor trebuie să fie originare din Comunitate, Albania, Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Ungaria, Letonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Slovenia și Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei.

ARTICOLUL 15

Proceduri de efectuare a plăților

1. Pentru contractele finanțate din finanțarea gratuită a CEE documentele de licitație vor fi întocmite și plățile vor fi efectuate fie în unități europene de cont (ECU) sau, conform legilor și reglementărilor privind schimbul valutar ale Beneficiarului, în valuta Beneficiarului ori în valuta statului în care ofertantul își are înregistrat sediul de afaceri sau în valuta statului în care sunt produse livrările.

2. Când documentele de licitație sunt întocmite în ECU, plățile în cauză vor fi efectuate în mod corespunzător în valuta prevăzută în contract, pe baza ratei de schimb a ECU în ziua precedentă efectuării plății.

3. Beneficiarul și Comisia vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura execuția plăților în cel mai scurt timp posibil.

TITLUL V

Colaborarea dintre Comisie și Beneficiar

ARTICOLUL 16

Inspecție și evaluare

1. Comisia va avea dreptul să își trimită propriii agenți sau reprezentanții corespunzător autorizați pentru a aduce la îndeplinire orice misiune tehnică sau financiară ori de audit pe care o consideră necesară pentru a urmări execuția măsurii. În orice caz Comisia va comunica din timp autorităților Beneficiarului trimiterea unor astfel de misiuni.

Beneficiarul va pune la dispoziție toate informațiile și documentele care vor fi solicitate de aceasta și va lua toate măsurile pentru a facilita munca persoanelor împuternicite să ducă la îndeplinire evaluările sau inspecțiile.

2. Beneficiarul:

a) va păstra înregistrări și documente contabile adecvate pentru identificarea lucrărilor, achizițiilor sau serviciilor finanțate în baza memorandumului de finanțare, conform procedurilor legale de contabilitate;

b) va asigura ca agenții sau reprezentanții susmenționați ai Comisiei să aibă dreptul de a inspecta toată documentația și înregistrările contabile relevante, privitoare la cele finanțate în baza memorandumului de finanțare, și va asista Curtea de Conturi a Comunității Europene în executarea evaluării contabile privind utilizarea finanțării gratuite a CEE.

Comisia va putea, de asemenea, să execute o evaluare ex post și o evaluare contabilă finală a programului. Evaluarea ex post va analiza realizarea obiectivelor/scopurilor programelor, precum și impactul asupra dezvoltării și restructurării sectorului implicat.

Evaluarea contabilă finală va examina datele financiare la nivel local ale programului, oferind o părere independentă asupra corectitudinii și compatibilității contractelor și plăților, precum și asupra conformității lor cu prevederile memorandumului de finanțare. Evaluarea contabilă va stabili balanța fondurilor neangajate și/sau necheluite care vor fi rambursate Comisiei.

ARTICOLUL 17

Urmărirea măsurilor

În urmărirea executării măsurii Comisia poate solicita orice explicație și, atunci când este necesar, poate cădea de acord cu Beneficiarul asupra unei noi orientări în ceea ce privește măsura, care să fie considerată mai bine adaptată obiectivelor avute în vedere.

Beneficiarul va face rapoarte către Comisie, conform planului menționat în memorandumul de finanțare, pe toată perioada de execuție a măsurii și după terminarea acesteia.

Comisia, pe baza rapoartelor și, după caz, a evaluării ex post, va proceda la închiderea oficială a programului și va informa țara beneficiară despre data închiderii oficiale a programului.

TITLUL VI

Prevederi generale și finale

ARTICOLUL 18

Consultări – dispute

1. Orice problemă legată de executarea sau de interpretarea memorandumului de finanțare sau a acestor Condiții generale va fi subiect de consultare între Beneficiar și Comisie, conducând, în cazul în care este necesar, la un amendament la memorandumul de finanțare.

2. În situația în care se constată neîndeplinirea unei obligații stabilite în memorandumul de finanțare și în aceste Condiții generale, care nu a fost subiect al unor măsuri de remediere luate în timp util, Comisia va putea suspenda finanțarea măsurii după consultarea cu Beneficiarul.

3. Beneficiarul poate renunța total sau parțial la execuția măsurii. Părțile contractante vor stabili detaliile respectivei renunțări printr-un schimb de scrisori.

ARTICOLUL 19

Anunț – Adrese

Orice anunț și orice acord între părți, prevăzute aici, trebuie să aibă forma unei comunicări scrise, cu referire explicită la numărul și la titlul măsurii. Astfel de anunțuri sau de acorduri vor fi făcute prin scrisoare adresată părții autorizate să primească cele menționate și vor fi trimise la adresa anunțată de partea respectivă. În caz de urgență sunt permise comunicări prin telefax, comunicări telegrafice sau prin telex, care vor fi considerate valabile, cu condiția confirmării imediate prin scrisoare.

Adresele sunt menționate în memorandumul de finanțare.

ARBITRAJ

Orice dispută între părțile contractante, rezultând din acordul-cadru sau din memorandumul de finanțare, care nu este rezolvată prin aplicarea procedurilor menționate la art. 18 din Condițiile generale, referitoare la memorandumul de finanțare, va fi supusă arbitrării de către un tribunal de arbitraj, după cum urmează:

Părțile la arbitraj vor fi Beneficiarul, pe de o parte, și Comisia, pe de altă parte.

Tribunalul de arbitraj va fi compus din 3 arbitri, numiți după cum urmează:

- un arbitru va fi numit de Beneficiar;

- un al doilea arbitru va fi numit de Comisie;

- al treilea arbitru (denumit în continuare și *conducător*) va fi numit prin acordul părților sau, în cazul unui dezacord, de secretarul general al O.N.U.

Dacă oricare dintre părți nu reușește să numească un arbitru, acesta va fi numit de conducător.

Dacă un arbitru numit conform acestei proceduri demisionează, decedează sau devine incapabil să își desfășoare activitatea, un alt arbitru va fi numit în același mod ca și arbitrul căruia îi ia locul; un astfel de succesor va avea toate puterile și îndatoririle arbitrului inițial.

ANEXA Nr. 2 (C)

PREVEDERI SPECIALE

1. Obiective și descriere

1.1. Obiective

Obiectivul general al acestui program este să contribuie la îmbunătățirea securității nucleare în țările candidate beneficiare.

Obiectivul specific al acestui program este să asigure că proiectele menționate mai jos vor fi finalizate în cadrul perioadei de plăți și că rezultatele acestora vor conduce la obținerea unui grad ridicat de securitate nucleară.

În ceea ce privește elementele programului ce conține asistența acordată organismului de reglementare, obiectivul este de a contribui la intensificarea factorilor care afectează eficiența organismului de reglementare, după cum sunt menționați, de exemplu, în concluziile celei de-a 17-a întâlniri a grupului CONCERT referitoare la conținutul tehnic al fiecărui proiect. Acești factori sunt¹⁾:

- „Pentru a fi eficient, un organism de reglementare trebuie să aibă o sarcină foarte bine definită, procese de evaluare și de lucru foarte bine stabilite, să fie independent față de producătorii de energie, față de puterea politică și de grupurile de presiune, să fie transparent și deschis și să aibă mijloace adecvate din punct de vedere al bugetului și un personal foarte bine motivat și competent pentru a-și realiza obiectivul.

- Un organism de reglementare eficient este acela care asigură un nivel acceptabil de siguranță nucleară, acționează pentru a preveni degradarea securității nucleare, promovează îmbunătățirile în domeniul securității nucleare, este eficient din punct de vedere al activității și al costurilor, asigură încrederea operatorilor, a publicului larg și a guvernului și face eforturi continue pentru îmbunătățirea performanței.

- Un sistem de reglementare este eficient atunci când utilizatorii, în mod consecvent, fac tot ceea ce este necesar pentru a menține sau a îmbunătăți siguranța nucleară. Cu toate acestea, performanța operatorilor centralei depinde, de asemenea, de alți factori și este dificil ca aceasta să se utilizeze pentru evaluarea eficienței unui organism de reglementare.

- Cooperarea internațională și evaluările internaționale joacă un rol important în dezvoltarea și menținerea unui organism de reglementare eficient.“

Detalii cu privire la obiectivele proiectelor de asistență tehnică în domeniile securității nucleare a reactorilor de putere, managementului deșeurilor radioactive, pregătirii în caz de urgență, protecției împotriva radioactivității se regăsesc în fișele de proiect.

1.2. Descrierea proiectelor

Datorită naturii specific tehnice a acestora și în scopul creșterii siguranței publice, proiectele finanțate în domeniul securității nucleare nu corespund în mod obligatoriu criteriilor generale de a fi catalitice, cofinanțate sau adiționale. Proiectele au fost totuși selectate, fiind suficient de mature și pentru contribuția lor la îmbunătățirea susținută a nivelului de securitate nucleară prin obiectivele specifice ale acestora. O apreciere generală este aceea că proiectul trebuie să intensifice procesul de aderare pentru țările candidate. Așa cum s-a menționat anterior, proiectele se împart în 7 tematici generale diferite:

- asistență pentru organismul de reglementare;
- securitatea reactorilor;
- pregătirea în caz de urgență;
- managementul deșeurilor radioactive;
- radioprotecția;
- alocarea unui împrumut EURATOM pentru un proiect de investiții necesar îmbunătățirii securității reactorilor;
- garanții nucleare.

Importanța fiecăreia dintre aceste tematici depinde în mod evident de situația care predomină în fiecare țară candidată în domeniul securității nucleare. În scopul clarificării proiectele care urmează să fie implementate în cadrul Programului PHARE 2001 sunt înregistrate pe țări, în funcție de specificul nuclear al fiecăreia dintre acestea.

1.2.1. Bulgaria

BG 0110.01 Investigarea fenomenelor și realizarea Ghidului pentru managementul accidentelor severe

În prezent documentația operațională a Centralei Nucleare de la Kozlodui (CNK) este în conformitate cu standardele occidentale. Aceasta înseamnă că documentația

¹⁾ Concluziile celei de-a 17-a întâlniri a grupului CONCERT din 29–30 iunie 2000.

cuprinde instrucțiuni pentru operare normală, instrucțiuni pentru condiții de urgență, instrucțiuni pentru întoarcere la normalitate, un plan de urgență pentru amplasament și un plan de urgență național. Unicul document care mai este încă necesar este Ghidul pentru managementul accidentelor severe (GMAS) care definește în mod remarcabil natura accidentelor și măsurile adecvate ce trebuie luate în situații accidentale. Pregătirea unui GMAS trebuie să se bazeze pe un număr de coduri de computer bine stabilite pentru CNK, care să simuleze comportarea zonei active a reactorului și a diferitelor altor componente importante. GMAS trebuie, de asemenea, să stabilească o structură organizatorică pentru situații de urgență și să propună metodologii de instruire pentru personal. Beneficiarul acestui proiect este Centrala Nucleară de la Kozlodui. GMAS trebuie, de asemenea, să furnizeze autorităților bulgare date pentru pregătirea Planului național de urgență care definește mijloacele, resursele și facilitățile disponibile în cazul unui accident nuclear. Este important de notat că Programul PHARE a furnizat în trecut sprijin similar pentru centrale nucleare-electrice din alte țări candidate. Acest proiect este în conformitate cu recomandarea de tip I din Raportul Consiliului.

BG 0110.02 Întărirea capacității Autorității de Securitate Nucleară din Bulgaria (ASNB) de evaluare a securității nucleare

Centrala Nucleară de la Kozlodui (CNK) s-a angajat într-un program de lucrări pentru îmbunătățirea securității nucleare la unitățile 3 și 4, în scopul asigurării operării lor în siguranță până la închiderea finală a acestora, în conformitate cu angajamentul luat de către Bulgaria prin Înțelegerea cu Comisia Europeană semnată în 1999. În paralel CNK îmbunătățește securitatea nucleară și fiabilitatea unităților 5 și 6 ale CNK, cu sprijin parțial printr-un împrumut EURATOM. Aceste acțiuni implică revizuirea tuturor analizelor de securitate pentru unitățile 3, 4, 5 și 6 ale CNK. CNK este, de asemenea, implicată în dezvoltarea unui sistem de management al calității bine documentat și modern. În cele din urmă, CNK caută să asigure măsuri adecvate pentru integritatea vaselor de presiune ale reactorului pentru unitățile 3, 4, 5 și 6 ale CNK. Scopul principal al proiectului este de a furniza pentru ASNB sprijin extern pentru a-și îndeplini sarcinile de autorizare în mod eficient și în strânsă colaborare cu alte proiecte de asistență pentru organismul de reglementare. Această acțiune este în conformitate cu recomandările de tip I din Raportul Consiliului.

1.2.2. *Republica Cehă*

CZ 0114.01 Reevaluarea stărilor de tensiune în componentele interne ale vasului de presiune al reactorului pe baza proprietăților mecanice în urma iradierii în timpul funcționării reale

Proprietățile materialelor componentelor interne ale reactorului se modifică pe durata iradierii. Amploarea modificărilor este afectată de temperatura de iradiere și de fluxul de neutroni. Se propune determinarea proprietăților mecanice și de mecanica ruperii ale materialului iradiat pe perioada operării reactorilor VVER de la Greifswald, pentru a determina parametrii necesari în evaluarea timpului de funcționare rezidual pentru structurile interne ale VVER (din zona activă a reactorului). Sunt foarte puține date disponibile în acest domeniu; anumite lucrări s-au realizat la

reactorii Loviisa din Finlanda. Scopul acestui proiect (care va conține două faze, ambele urmând să fie finanțate în cadrul acestui proiect) este, în primul rând, să se stabilească o metodologie pentru partea experimentală a lucrării, precum și să se determine integrarea bazei de date rezultate conținând proprietățile, în procedurile de reglementare cehe. Acest proiect este în conformitate cu recomandarea de tip II din Raportul Consiliului.

CZ 0114.02 Evaluarea și validarea codurilor de calcul pe baza datelor experimentale realizate în reactor PSB-VVER

Organizațiile internaționale de specialitate (de exemplu: CSNI, Comitetul pentru securitatea instalațiilor nucleare al OECD) au identificat necesitatea urgentă de a îmbunătăți încrederea în utilizarea anumitor coduri termohidraulice de simulare a reactorilor VVER-1.000. Parametrii singurei instalații de testare VVER-1.000, amplasată în Rusia, permit investigarea experimentală a unei game largi de procese termohidraulice care pot apărea în circuitele primar și secundar ale reactorilor VVER-1.000 în timpul regimurilor tranzitorii și a situațiilor de accident. Întrucât mai multe coduri termohidraulice, inclusiv cele de proveniență UE, sunt disponibile organizațiilor tehnice suport (OTS) din Republica Cehă, se propune să se definească în faza inițială experimentele critice care pot fi efectuate în această instalație, pentru a sprijini evaluarea și fixarea reperelor. Pentru faza ulterioară, în afara proiectului, va avea loc un seminar internațional în vederea evaluării robusteții programului de experimente propus în lumina altor eforturi financiare, fie ale Comunității Europene, fie din alte surse. Experimentele actuale și analizele numerice postexperimentale vor fi posibile într-un stadiu ulterior care ar putea avea loc separat de sprijinul financiar PHARE. Acest proiect este conform recomandării de tip I din Raportul Consiliului.

CZ 0114.03 Închiderea unei camere din depozitul subteran de deșeuri Richard

Pentru deșeurile radioactive instituționale Republica Cehă utilizează de câteva decenii un depozit pentru stocarea/depozitarea pe termen lung, numit Richard. Acest depozit a fost construit într-o fostă mină de calcar, săpată în munte, în partea de nord a țării. Coletele cu deșeuri sunt stivuite în camere care sunt situate în lungul galeriilor. Este planificată închiderea camerelor prin sigilarea acestora cu beton și prin umplerea cu materiale corespunzătoare a golurilor dintre coletele cu deșeuri. Principalul obiectiv al proiectului este dezvoltarea unei soluții tehnice pentru sigilarea galeriilor și efectuarea unei evaluări de securitate pentru soluția care va fi aleasă. Aceasta este o cerință obligatorie pentru a demonstra securitatea pe termen lung a întregului depozit de deșeuri radioactive. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

CZ 0114.04 Reconstruirea celulei de urgență la depozitul Richard

În prezent în Republica Cehă există câteva surse radioactive închise uzate pentru care nu există modalități de depozitare finală sau stocare pe termen lung. Acestea sunt în principal surse radioactive cu viață lungă, care sunt stocate provizoriu în spațiile utilizatorilor. Organizația de stat RAWRA (Radioactive Waste Repository Authority) recunoaște că este responsabilitatea sa să prevadă modalitățile de depozitare pentru astfel de deșeuri. Se studiază posibilitatea de a primi asemenea surse la depozitul Richard

pentru depozitare intermediară înaintea depozitării finale în depozitul subteran. În conformitate cu reglementările cehe, depozitarea intermediară în camerele depozitului Richard necesită ambalarea sau reambalarea acestor surse și controlul integrității lor fizice. În acest scop o *celulă de urgență* corespunzătoare trebuie să fie operațională lângă depozitul Richard. Scopul acestui proiect este de a realiza un plan de îmbunătățire a acestei *celule de urgență* și de a efectua lucrările necesare de reconstrucție pentru ca operațiunile de reîmpachetare să poată avea loc cât mai curând posibil. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

CZ 0114.05 Realizarea sistemului informațional de urmărire a deșeurilor

Pentru a îndeplini cerințele Convenției comune privind gestionarea în siguranță a deșeurilor radioactive, RAWRA, ca agenție responsabilă cu managementul deșeurilor radioactive și cu depozitarea acestora, a fost împuternicită să realizeze un inventar al tuturor tipurilor de deșeuri care sunt stocate sau depozitate pe teritoriul ceh. În acest scop a fost creat un sistem computerizat de bază de date. Deși sistemul a devenit operațional, acesta necesită optimizări pentru ca fiecare producător de deșeuri radioactive să poată fi conectat on-line la sistemul existent. Scopul principal al proiectului este să întărească capacitatea RAWRA de a urmări toate tipurile de deșeuri radioactive de pe teritoriul ceh prin optimizarea bazei de date computerizate. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

1.2.3. *Ungaria*

HU 0111.01 Sprijin OTS pentru evaluarea PSA (analiză probabilistică de securitate) de nivel 2 pentru VVER 440/213

Un program complet de analize PSA de nivel 2 pentru CNE Paks a fost inițiat de către centrală. În prezent autoritatea de reglementare nucleară HAEA/NSD se confruntă cu sarcina de a evalua relevanța datelor de intrare, metodele aplicate și rezultatele analizelor care pot fi utilizate cel mai bine în scopuri de reglementare. PSA de nivel 2 va fi efectuată prin analize atât de performante, încât resursele interne ale HAEA/NSD nu sunt suficiente pentru sarcina de a evalua calitatea lucrărilor executate. În cursul acestui proiect se propun stabilirea metodologiei de revizuire a PSA de nivel 2 pentru HAEA/NSD și implementarea ei prin revizuirea rapoartelor înaintate către HAEA/NSD. Sporirea proporțiilor și a independenței sprijinului OTS către autoritatea de reglementare nucleară corespunde recomandării de tip I din Raportul Consiliului.

HU 0111.02 Evaluarea opțiunilor de mutare și depozitare a deșeurilor radioactive la instalația de depozitare și tratare a deșeurilor radioactive Puspokszilagy

În prezent în Ungaria există în operare doar o instalație de depozitare/stocare pentru deșeuri radioactive. Instalația situată la Puspokszilagy este aproape plină. În scopul de a crește capacitatea de depozitare/stocare a instalației colectele de deșeuri radioactive vor fi mutate din celulele de depozitare amenajate pentru reducerea ulterioară a volumului, utilizându-se diferite procese de tratare. Scopul principal

al proiectului este să evalueze o serie de opțiuni de mutare, tratare/condiționare, stocare intermediară și depozitare a diferitelor tipuri de deșeuri radioactive, stocate în mod curent pe amplasamentul menționat, astfel încât să poată fi eliberate spații suplimentare.

1.2.4. *Letonia*

LE 0109.01 Proiectarea unei celule de depozitare suplimentare și a instalației de stocare integrală pentru deșeurile cu viață lungă la Baldone, Letonia

Depozitul de suprafață pentru deșeurile radioactive, amplasat la Baldone, situat la 27 km de Riga, a intrat în funcțiune în anul 1961. Această instalație este singurul depozit pentru toate deșeurile radioactive colectate în Letonia (după tratare, dacă este cazul). Se așteaptă ca în viitorul apropiat Letonia să dezafecteze reactorul de cercetare Salaspils, de la care se estimează că vor proveni mai mult de 1.200 m³ de deșeuri cu activitate corespunzătoare pentru depozitare la Baldone. În plus se așteaptă să se depoziteze în acest depozit sursele nucleare închise uzate, aflate pe teritoriul leton. În prezent nu există la Baldone capacități de depozitare pentru acest tip de deșeuri, care să corespundă standardelor UE. Acest proiect are drept scop: indicarea în mod amănunțit a unui proiect detaliat pentru o celulă de depozitare amenajată, din beton, pentru depozitare de suprafață, bazat pe experiența disponibilă în UE; indicarea în mod amănunțit a unui proiect pentru o instalație integrală în cadrul acestei celule pentru stocare pe termen lung a deșeurilor radioactive cu viață lungă; și proiectarea documentației necesare pentru viitorul proiect de construcție. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

LE 0109.02 Îmbunătățirea radioprotecției în legătură cu expunerea medicală

Transpunerea acquisului necesită implementarea în Letonia a cerințelor Directivei Consiliului 97/43 EURATOM din 30 iunie 1997 privind „protecția sănătății persoanelor împotriva pericolelor radiației ionizante legate de expunerea medicală”. Într-o primă fază aceasta implică înlocuirea echipamentului existent care nu poate atinge standardele moderne; în plus sunt necesare schițarea și implementarea reglementărilor tehnice, precum și instruirea personalului. Acest proiect va sprijini pregătirea unor reglementări naționale privind supravegherea tehnică a echipamentului radiologic utilizat în practica medicală, incluzând îmbunătățirea laboratoarelor standard. În plus acest proiect va include un program larg de educație, realizat cu experți naționali calificați ca rezultat al asistenței anterioare. Deși recentul raport al Consiliului nu a făcut nici o recomandare privitoare la radioprotecție, a recunoscut că aceasta are anumite legături cu securitatea nucleară. Implementarea cu succes a proiectului va influența pozitiv asupra sublinierii motivelor pentru derogarea pe care Letonia a cerut-o cu privire la implementarea directivei Consiliului menționate mai sus.

1.2.5. *Lituanie*

Următoarele 3 propuneri de proiecte sunt legate de sprijinirea, într-o anumită măsură, a autorității lituaniene de reglementare, VATESI, privind pregătirea Raportului analizei

de securitate pentru Unitatea 2 a CNE Ignalina. Aceasta este o cerință pentru exploatarea acestei centrale după anul 2003.

LI 0118.01 Sprijin pentru VATESI și OTS aferente în timpul revizuirii Raportului analizei de securitate pentru Unitatea 2 a CNE Ignalina

Centrala Nuclearo-Electrică Ignalina (INPP) constă din doi reactori RBMK-1.500. INPP-1 trebuie închisă înainte de anul 2005. Se intenționează ca INPP-2 să funcționeze până în anul 2009. O dată definitivă pentru închiderea acestei unități este încă în discuție la autoritățile lituaniene. Totuși, pentru a o exploata după anul 2003, autoritatea lituaniană de autorizare (VATESI) trebuie să acorde o autorizație bazată pe Raportul de analiză de securitate (SAR). În trecutul apropiat a fost întocmit un SAR pentru INPP-1 cu sprijinul organizațiilor din UE. Deși o parte din acest raport ar putea fi folosită pentru SAR pentru INPP-2, vor trebui realizate analize suplimentare de securitate și vor trebui furnizate informații complementare. Aceasta implică includerea în SAR de informații și date suplimentare privind: managementul deșeurilor radioactive, radioprotecția, procedurile de funcționare în caz de urgență și analizele de accident, supravegherea îmbătrânirii, precum și câteva aspecte suplimentare privind analiza de sistem și evaluarea consecințelor radiologice rezultând dintr-o selecție a scenariilor de accident. Sprijinul acordat VATESI se referă în principal la revizuirea SAR pentru INPP-2. Acest proiect este conform recomandării de tip I din Raportul Consiliului.

LI 0118.02 Programul de asistență acordată VATESI și OTS în analiza comportării dinamice a structurilor

În SAR pregătit pentru INPP-1 există recomandări privind elementele ce trebuie investigate ulterior. Una dintre recomandări se referă la analiza dinamicii structurale a clădirilor și componentelor din INPP. Trebuie rezolvate mai multe aspecte, precum sarcinile dinamice obișnuite, calificarea seismică a tuturor clădirilor INPP (incluzând interacțiunea sol-structură, răspunsul echipamentelor și sistemul de conducte) și consecințele exploziilor și ale undelor de șoc (incluzând impactul căderilor de avioane sau rachete) și, în particular, clădirea reactorului. Acest proiect va conduce la elaborarea metodologiilor și ghidurilor naționale pentru analiza structurală a structurilor metalice și din beton, supuse acestor sarcini dinamice. Acest proiect este conform recomandării de tip I din Raportul Consiliului.

LI 0118.03 Sprijin pentru VATESI în îndeplinirea sarcinilor legate de activitățile de autorizare la CNE Ignalina

Acest proiect este continuarea logică a proiectului PHARE LI 9806.016, în derulare, care se termină la sfârșitul lunii octombrie 2001. Scopul proiectului este să asigure sprijin pentru VATESI în următoarele domenii: calificarea echipamentelor, implementarea metodologiei ENIQ pentru analizele nedistructive; analiza de autorizare și evaluarea accidentelor bază de proiect; și analiza accidentelor grave. Proiectul va oferi date suplimentare pentru pregătirea SAR al INPP-2. Programul de lucru al acestui proiect va fi coordonat în strânsă legătură cu proiectele LI 0118.01 și LI 0118.02, avându-se în vedere interacțiunile evidente care există între aceste proiecte și, în particular,

în domeniul analizei de autorizare și al evaluării accidentelor bază de proiect. Acest proiect include organizarea de cursuri de pregătire și furnizarea de software și hardware relevante. Acest proiect este conform recomandării de tip I din Raportul Consiliului.

1.2.6. **Polonia**

PL 0113.01 Îmbunătățirea condițiilor de stocare și închidere a depozitului de deșeurii radioactive Rozan

În Polonia este în funcțiune, la Rozan, o instalație de depozitare la suprafață a deșeurilor cu viață scurtă. În anul 1989 au fost evidențiate eliberări de tritium din instalație, acest lucru arătând existența unor defecte în barierele utilizate pentru izolarea deșeurilor radioactive de biosferă. De atunci au fost elaborate mai multe studii de natură hidrogeologică pentru a se elucida fenomenele de împrăștiere. Pe baza numeroaselor date astfel colectate va fi realizată o versiune revizuită a raportului de securitate pentru funcționarea instalației. Va fi definit, de asemenea, un concept de remediere. La final raportul de securitate pentru faza de închidere a depozitului va fi îmbunătățit. În absența acestor rapoarte, Agenția Națională pentru Energie Atomică a Poloniei poate opri în viitorul apropiat toate operațiunile de depozitare la instalație și poate împiedica orice acțiune ce poate conduce la închiderea amplasamentului. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

PL 0113.02 Dezvoltarea tehnologiei și procurarea de echipamente pentru reîncapsularea combustibilului nuclear uzat de la reactorii de cercetare din Polonia

În prezent combustibilul nuclear uzat provenit din funcționarea reactorilor de cercetare (de exemplu reactorii EWA și MARIA) este stocat în bazine de răcire la Institutul Polonez al Energiei Atomice de la Swierk. Sunt stocate mai mult de 5.000 de ansamble de combustibil nuclear. Pentru aceste ansamble de combustibil uzat, care au fost stocate de mai mult de 20 de ani, s-a observat corosiunea materialului tecii. Ca rezultat, a crescut în timp nivelul de contaminare a bazinelor de răcire. Pe baza investigațiilor preliminare acest proiect își propune dezvoltarea unui concept pentru stocarea uscată pe termen lung a acestor ansamble de combustibil uzat și crearea condițiilor corespunzătoare pentru încetinirea substanțială a procesului de corosiune prin reîncapsulare într-un material corespunzător. Aproximativ 40% din valoarea acestui proiect vor fi alocate pentru furnizarea de echipamente. Acest proiect este conform recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

1.2.7. **România**

RO 0110.01 Consolidarea regimului de reglementare în domeniul securității nucleare

Proiectul își propune consolidarea tehnică a capacităților autorității române de reglementare în domeniul securității nucleare, CNCAN, cu privire la managementul deșeurilor radioactive, mineritul și prepararea materiilor prime naturale radioactive, garanții nucleare, protecție fizică și securitate nucleară. Se intenționează elaborarea procedurilor interne de lucru ale CNCAN în conformitate cu standardele europene de asigurare a calității (ISO 9000). Este prevăzut un program extensiv de instruire practică a personalului

CNCAN. Activitatea corespunde atât priorităților pe termen scurt, cât și pe termen mediu, prevăzute în Programul Național de Aderare a României (PNAR) din 1999 și 2000. Acest proiect este conform recomandării de țară de tip I din Raportul Consiliului.

RO 0110.02 Sprijin pentru autoritatea națională de reglementare din România în procesul de revizuire a protecției la incendiu, a protecției la suprapresiune a circuitului primar și a elementelor de securitate nucleară privind proiectarea conductei principale de abur la CNE Cernavodă Unitatea 1

Există un program continuu al operatorului CNE Cernavodă Unitatea 1 pentru a implementa securitatea nucleară și pentru alte îmbunătățiri corespunzătoare pentru centrală sau bazate pe recomandările grupului de operatori CANDU. Acest proiect are menirea să sprijine CNCAN în procesul de revizuire a autorizării anumitor elemente specifice de securitate pentru CNE Cernavodă Unitatea 1. Acestea includ: întregul program de protecție la incendiu, analiza de hazard la incendiu și potențialele efecte ale incendiului; îmbunătățirea măsurilor pentru protecția la incendiu; analiza de securitate a „loviturii de berbec” în sistemele speciale de securitate (sistemul de răcire la avarie a zonei active și sistemul de oprire nr. 2); protecția la suprapresiune a circuitului primar și elementelor de securitate nucleară privind proiectarea conductei principale de abur. Aceasta răspunde recomandării de tip I din recentul Raport al Consiliului.

1.2.8. *Slovenia*

SL 0110.01 Stația de monitorizare seismică din bazinul Krsko

Ca urmare a recomandării din precedentul proiect PHARE (de exemplu, cercetări geofizice în zona înconjurătoare a CNE Krsko), Slovenia a decis să îmbunătățească sistemul de monitorizare seismică din vecinătatea CNE Krsko. Stații seismice fixe vor fi instalate suplimentar în anul 2001, utilizând resursele proprii. Prevederea a două stații seismice portabile suplimentare în cadrul acestui proiect, complementar cu creșterea acoperirii actuale și a celei planificate, va sprijini decizia de amplasare a viitoarelor stații seismice fixe (până la 4 în total) și va completa rețeaua seismică. O densitate ridicată a stațiilor seismice este crucială, îndeosebi în regiunile cu seismicitate de mică adâncime, cum este cazul regiunii din jurul CNE Krsko. Acest proiect răspunde recomandării de tip II din Raportul Consiliului.

1.2.9. *Elementul multițar*

ZZ 0125.01 Sprijinirea țărilor candidate pentru pregătirea lor pentru conformitatea deplină cu prevederile cap. VII din Tratatul EURATOM și cu Reglementarea de implementare EURATOM 3.227/76 — „Proiectul ACCESS”

Obiectivul proiectului ACCESS (Applicant Countries' Co-operation with the EURATOM Safeguards System) este pregătirea operatorilor instalațiilor nucleare din țările candidate pentru conformitatea deplină cu prevederile Tratatului EURATOM privitoare la obligațiile de contabilizare a materialelor nucleare. Proiectul prevede manuale tehnice, manuale de procedură și manuale de instruire în limba fiecărei

țări beneficiare. Sunt incluse, de asemenea, seminarii de instruire și livrare de hardware. Proiectul a început în anul 2000 și se va termina în anul 2004, depinzând de aderarea țărilor candidate implicate. Primele faze ale proiectului au fost finanțate din programele PHARE anterioare în domeniul garanțiilor nucleare. Natura proiectului solicită o implementare centralizată în strânsă cooperare cu Biroul de Garanții Nucleare EURATOM.

ZZ 0125.02 Recomandarea Băncii Europene de Investiții în legătură cu împrumutul EURATOM pentru proiectul Cernavodă-2

Guvernul României a solicitat pe data de 11 mai 1999 un împrumut EURATOM pentru SNN (Societatea Națională „Nuclearelectrica”). Conform procedurilor stabilite pentru acordarea împrumuturilor EURATOM, au fost efectuate 4 studii privind considerentele de securitate nucleară și impactul de mediu al CNE Cernavodă-2 finalizate, precum și justificarea economică pentru această centrală și capacitățile financiare ale Beneficiarului de a returna împrumutul. Acest viitor proiect va acoperi costurile pentru o sinteză a acestor studii care vor fi analizate de către Banca Europeană de Investiții în vederea acordării împrumutului.

Datorită naturii acestei acțiuni, care necesită coordonare strânsă cu Banca Europeană de Investiții și cu experți juridici, acest proiect va fi condus centralizat de Comisia Europeană, ca o excepție de la politica generală care guvernează cea mai mare parte a acestui program.

ZZ 0125.03 Consultanță juridică acordată României și SNN în legătură cu împrumutul EURATOM pentru finanțarea proiectului Cernavodă-2

Guvernul României a solicitat pe data de 11 mai 1999 un împrumut EURATOM pentru SNN (Societatea Națională „Nuclearelectrica”). Conform procedurilor stabilite pentru acordarea împrumuturilor EURATOM, au fost efectuate 4 studii privind considerentele de securitate nucleară și impactul de mediu al CNE Cernavodă-2 finalizate, precum și justificarea economică pentru această centrală și capacitățile financiare ale Beneficiarului de a returna împrumutul. Acest viitor proiect va furniza României asistența urgentă solicitată pentru evaluarea poziției sale juridice cu privire la împrumut și în negocierile cu EURATOM legate de documentația necesară pentru împrumut.

Datorită naturii acestei acțiuni, care necesită coordonare strânsă cu EURATOM și cu experți juridici, acest proiect va fi condus centralizat de Comisia Europeană, ca o excepție de la politica generală care guvernează cea mai mare parte a acestui program.

1.3. *Fișa de proiect*

Fișele de proiect oferă detalii suplimentare cu privire la conținutul acțiunilor sus-menționate.

1.4. *Observații cu privire la aspectele de mediu*

Toate proiectele de investiții care, potrivit regulilor stipulate în Directiva 85/337/CEE, modificată prin Directiva 97/11, necesită o evaluare a impactului de mediu trebuie să facă obiectul unei evaluări asupra impactului de mediu. Dacă această directivă nu a fost încă transpusă integral, procedura trebuie să fie similară celei stabilite în sus-menționata directivă.

Toate proiectele de investiții vor trebui să fie derulate în acord cu legislația comunitară de mediu. Fișele de proiect vor conține clauze specifice în acord cu legislația comunitară în domeniul mediului, corespunzător tipului de activitate desfășurată în cadrul fiecărui proiect de investiții.

1.5. Condiționalități

Lansarea efectivă a unora dintre proiectele menționate mai sus face obiectul unor condiții particulare ce sunt descrise mai detaliat în cadrul fișelor de proiect respective:

BG 0110.01: O atenție deosebită trebuie acordată rezultatelor obținute în cadrul proiectelor încheiate sau în derulare cu privire la analiza de accident la VVER în cadrul altor programe PHARE sau TACIS.

BG 0110.02: Coordonare strânsă cu proiectul BG/TS/15 finanțat din programul PHARE 1999 Securitate nucleară. Pentru dezvoltarea unui sistem de management al calității modern și bine documentat este necesar să se acorde atenție corespunzătoare rezultatelor proiectului BG/TA/03. În final, calendarul pentru implementarea acestui proiect trebuie să fie în concordanță cu angajamentele de închidere asumate de Bulgaria cu privire la unitățile 3 și 4 ale CNK.

CZ 0114.01: Modele mecanice importante pentru proiect trebuie puse la dispoziție de către Greifswald NPP, Germania.

CZ 0114.02: O atenție deosebită trebuie acordată rezultatelor obținute în cadrul altor proiecte finanțate prin PHARE și TACIS în domeniul respectiv, precum și altor proiecte ce vor fi derulate la instalația PSB.

CZ 0114.03: Reglementările cu privire la mediu trebuie respectate (a se vedea detaliile în fișa de proiect).

CZ 0114.04: Reglementările cu privire la mediu trebuie respectate (a se vedea detaliile în fișa de proiect).

HU 0111.01: Rezultatele acestui proiect trebuie puse la dispoziție comunității utilizatorilor de reactori VVER 440/213. Rezultatele obținute în cadrul altor proiecte finanțate prin PHARE și TACIS în acest domeniu trebuie luate în considerare.

LE 0109.01: Evaluarea securității nucleare pe termen lung și evaluarea impactului asupra mediului, realizate în cadrul proiectelor finanțate de Comisia Europeană, finalizate în anul 2001, trebuie să fie luate în considerare. Reglementările cu privire la mediu trebuie respectate (a se vedea detaliile în fișa de proiect).

LI 0118.01, LI 0118.02, LI 0118.03: Strânsă coordonare între aceste proiecte.

PL 0113.01: Luarea în considerare a rezultatelor proiectului anterior finanțat din PHARE. Reglementările cu privire la mediu trebuie respectate (a se vedea detaliile în fișa de proiect).

PL 0113.02: Luarea în considerare a rezultatelor proiectului anterior finanțat din PHARE. Reglementările cu privire la mediu trebuie respectate (a se vedea detaliile în fișa de proiect).

RO 0110.01: Stabilirea unei legături cu proiectul RO/RA/02 finanțat din PHARE.

RO 0110.02: Stabilirea unei legături cu proiectul PH2/01/99 finanțat din PHARE.

2. Bugetul

Țara	Agencia de implementare	Cod	Alocare (milioane euro)
Bulgaria	OPCP	BG 0110	4,50
Proiect 1		BG 0110.01	2,50
Proiect 2		BG 0110.02	2,00
Republica Cehă	OPCP	CZ 0114	2,19
Proiect 1		CZ 0114.01	0,89
Proiect 2		CZ 0114.02	0,40
Proiect 3		CZ 0114.03	0,40
Proiect 4		CZ 0114.04	0,20
Proiect 5		CZ 0114.05	0,30
Ungaria	OPCP	HU 0111	1,05
Proiect 1		HU 0111.01	0,75
Proiect 2		HU 0111.02	0,30
Letonia	OPCP	LE 0109	1,75
Proiect 1		LE 0109.01	0,10
Proiect 2		LE 0109.02	1,65
Lituania	OPCP	LI 0118	2,70
Proiect 1		LI 0118.01	1,20
Proiect 2		LI 0118.02	1,00
Proiect 3		LI 0118.03	0,50
Polonia	OPCP	PL 0113	1,45
Proiect 1		PL 0113.01	0,45
Proiect 2		PL 0113.02	1,00
România	OPCP	RO 0110	1,40
Proiect 1		RO 0110.01	1,00
Proiect 2		RO 0110.02	0,40
Slovenia	OPCP	SL 0110	0,15
Proiect 1		SL 0110.01	0,15
Multițară	Comisia	ZZ 0125	3,137
Proiect 1		ZZ 0125.01	2,087
Proiect 2		ZZ 0125.02	0,750
Proiect 3		ZZ 0125.03	0,300
TOTAL:			18,327

3. Aranjamente de implementare

Cea mai mare parte din propunerea de finanțare este pentru un program orizontal. Proiectele vor fi implementate prin structurile Programului național PHARE. Propunerea de finanțare va fi defalcată pentru fiecare țară, conducând la 8 memorandumuri de finanțare separate, așa cum sunt prezentate în tabelul de mai sus.

Doar pentru elementul multițară al acestui program (ZZ 0125) Comisia Europeană va implementa, va conduce și va coordona la nivel central prin intermediul Grupului operațional pentru securitate nucleară din cadrul Direcției generale extindere, în numele țărilor beneficiare. Prevederile privind implementarea pot fi revizuite de către Comisie, dacă este necesar.

3.1. Implementare

Cu excepția programului multitară (ZZ 0125), programul va fi administrat în conformitate cu procedurile Sistemului de implementare descentralizat PHARE (SID), cu aprobare de tip „ex ante” de către Comisia Europeană și cu acordarea unei atenții deosebite „noilor reguli pentru contracte în domeniul siguranței nucleare”, adoptate de Comisie la data de 6 septembrie 2000, în măsura în care prevederile nu se adresează în exclusivitate proiectelor implementate la nivel central („Comisia va...”). Coordonatorul național al asistenței (CNA) al fiecărei țări dintre cele 8 (a se vedea tabelul de mai sus) va avea responsabilitatea de ansamblu în ceea ce privește programarea, monitorizarea și implementarea programelor PHARE. Coordonatorul național al asistenței și responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF) vor fi împreună responsabili pentru coordonarea dintre PHARE (inclusiv PHARE CBC), ISPA și SAPARD.

Fondul Național (FN) din cadrul ministerului respectiv (după cum se menționează în tabelul de mai jos), condus de responsabilul național cu autorizarea finanțării (RNAF), va superviza administrarea financiară a programului și va fi responsabil de raportările către Comisia Europeană. RNAF va avea responsabilitatea de ansamblu în ceea ce privește administrarea financiară a fondurilor PHARE. El va trebui să asigure că regulile PHARE, reglementările și procedurile legate de achiziții, raportare și administrare financiară, precum și regulile comunitare privind ajutorul de stat sunt respectate și că funcționează un sistem adecvat de informare și de raportare al proiectului. Responsabilul național cu autorizarea finanțării va trebui să aibă responsabilitatea contabilității de ansamblu pentru fondurile PHARE ale programului până la închiderea programului. Autoritatea națională de control, competentă cu privire la implementarea programului, va efectua controlul financiar adecvat.

Fondul Național (FN) în fiecare dintre țările respective este următorul:

Bulgaria — Ministerul Finanțelor;
 Republica Cehă — Ministerul Finanțelor;
 Ungaria — Trezoreria Statului;
 Letonia — Ministerul Finanțelor;
 Lituania — Ministerul Finanțelor;
 Polonia — Ministerul Finanțelor;
 România — Ministerul Finanțelor Publice;
 Slovenia — Ministerul Finanțelor.

Comisia va transfera fonduri către Fondul Național, în conformitate cu Memorandumul de înțelegere semnat între Comisie și țările respective în decembrie 1998. Fondurile vor fi transferate la cererea responsabilului național cu autorizarea finanțării (RNAF).

O plată de până la 20% din fonduri, care urmează să fie administrată la nivel local, va fi transferată Fondului Național după semnarea memorandumului de finanțare și a acordurilor de finanțare dintre Fondul Național și agențiile de implementare/Oficiul de Plăți și Contractare PHARE (OPCP). Prevederile art. 2 și 13 din Memorandumul de înțelegere cu privire la Fondul Național trebuie, de asemenea, să fie respectate. În plus RNAF trebuie să înainteze Comisiei spre aprobare numirea responsabililor cu autorizarea programului (RAP) și o descriere a sistemului creat,

evidențiind fluxul de informații între Fondul Național și agențiile de implementare/OPCP și modul în care va fi îndeplinită funcția de plată.

Se vor efectua patru tranșe de completare de până la 20% din fonduri pentru a fi administrate local sau din valoarea totală a bugetului, în varianta care presupune suma mai mică. Prima tranșă va fi trasă în momentul în care o cotă de 10% din buget a fost deja plătită de agențiile de implementare și OPCP. A doua tranșă poate fi cerută atunci când o cotă de 30% din bugetul total a fost plătită. Punctul de tragere al celei de-a treia tranșe este atunci când s-a plătit o cotă de 50%, iar pentru rata a patra finală, când o cotă de 70% este plătită. În afara unei autorizații exprese prealabile din partea Comisiei, nici o cerere de plată nu poate fi făcută dacă fondurile cumulate, aflate la dispoziția Fondului Național și la agențiile de implementare, depășesc 10% din exercițiul bugetar angajat. În mod excepțional RNAF poate cere o plată în avans de peste 20%, în conformitate cu procedurile prevăzute în memorandumul de înțelegere sus-menționat.

Agențiile de implementare vor fi responsabile de sub-programe după cum urmează:

Bulgaria:
 OPCP

Republica Cehă:
 OPCP

Ungaria:
 OPCP

Letonia:
 LE 0109.01: Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale
 LE 0109.02: Ministerul Finanțelor

Lituania:
 OPCP, Ministerul Finanțelor

Polonia:
 OPCP

România:
 OPCP, Ministerul Finanțelor Publice
 Autoritatea de implementare: Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN)

Slovenia:
 OPCP

Fondul Național va transfera fonduri agențiilor de implementare nominalizate în fiecare țară, inclusiv Oficiului de Plăți și Contractare PHARE (OPCP), în conformitate cu acordurile de finanțare semnate între fondurile naționale și agențiile de implementare/OPCP, după caz. Fiecare acord de finanțare va fi avizat în prealabil de Comisia Europeană. În cazul în care Fondul Național este el însuși

agent de plată pentru OPCP/agenția de implementare, nu se va efectua nici un transfer de la Fondul Național către OPCP/agenția de implementare. OPCP și agențiile de implementare vor fi, fiecare, conduse de câte un responsabil cu autorizarea programului (RAP), numit de RNA după consultarea cu CNA. RAP va fi responsabil pentru toate operațiunile derulate de OPCP/agențiile de implementare relevante.

Un cont bancar separat, în euro, va fi deschis și administrat de Fondul Național într-un sistem contabil separat, la Banca Centrală (sau la o bancă ce a fost anterior convenită cu Comisia). În principiu, toate conturile bancare vor fi purtătoare de dobândă. Dobânda va fi raportată Comisiei Europene. În cazul în care Comisia decide astfel, pe baza unei propuneri din partea RNAF, dobânda poate fi reinvestită în program. Aceleași proceduri vor fi aplicate fondurilor transferate la agenția de implementare sau OPCP.

RNAF și RPA se vor asigura că toate contractele sunt pregătite în conformitate cu procedurile stabilite în manualul SID.

Toate contractele trebuie încheiate până la data de 30 noiembrie 2003. Toate plățile trebuie efectuate până la data de 30 noiembrie 2004.

Orice fonduri neutilizate până la data expirării programului vor fi recuperate de Comisie.

Pentru acele contracte cu fonduri păstrate pentru o perioadă de garanție prelungită peste data de sfârșit al perioadei de plată a programului, suma totală a fondurilor acelor contracte, calculată de RAP și stabilită de Comisie, va fi plătită agenției de implementare înainte de închiderea oficială a programului. Agenția de implementare își asumă întreaga responsabilitate pentru depozitarea fondurilor până când plata finală este scadentă și se asigură că aceste fonduri vor fi folosite numai pentru a face plăți legate de clauzele de păstrare. Agenția de implementare își asumă în continuare întreaga responsabilitate față de contractori pentru îndeplinirea condițiilor legate de clauzele de păstrare. Dobânzile obținute din fondurile depozitate vor fi plătite Comisiei după ce vor fi făcute plățile finale către contractori. Fondurile care nu au fost plătite contractorilor după ce au fost făcute plățile finale vor fi rambursate Comisiei. O analiză generală a utilizării fondurilor depozitate în conturi de garanție — și, în mod special, a plăților făcute din acestea — și a dobânzilor obținute va fi transmisă anual Comisiei de către RNAF.

4. Monitorizare și evaluare

Un comitet comun de monitorizare (CCM) a fost înființat pentru fiecare dintre cele 8 țări cuprinse în acest program. CCM va cuprinde RNAF, CNA și Comisia. CCM se va întâlni cel puțin o dată pe an pentru a trece în revistă programele finanțate din PHARE, cu scopul de a evalua progresele înregistrate în atingerea obiectivelor stabilite în memorandumurile de finanțare și în Parteneriatul pentru aderare. CCM poate recomanda o schimbare a priorităților și/sau realocarea fondurilor PHARE. CCM va fi asistat de subcomitete de monitorizare (SCM) care vor include CNA,

RAP de la fiecare agenție de implementare (și de la OPCP, când este cazul) și serviciile Comisiei. SCM vor revizui în detaliu progresul înregistrat în cazul fiecărui program, inclusiv componentele și contractele sale, pe baza rapoartelor periodice de monitorizare și evaluare realizate cu asistența consultantului extern (în conformitate cu prevederile manualului SID), și vor face recomandări cu privire la aspectele de management și proiectare, asigurându-se că acestea vor fi puse în aplicare. SCM vor raporta CCM, căruia îi vor înainta rapoarte generale detaliate cu privire la toate programele finanțate prin PHARE.

5. Măsuri antifraudă, audit și evaluare

Toate memorandumurile de finanțare, precum și contractele care sunt încheiate ca urmare a acestor acorduri sunt supervizate și controlate financiar de către Comisie (inclusiv Biroul european împotriva fraudei) și de Curtea Europeană de Conturi. Aceasta presupune măsuri, cum ar fi verificarea ex ante a activităților de ofertare și de contractare efectuate de delegația din țara candidată, precum și inspecții inopinate.

Pentru asigurarea unei protecții eficiente a intereselor financiare ale Comunității, Comisia poate efectua verificări și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile prevăzute în Reglementarea Consiliului (EURATOM, CE) nr. 2.185/96 din 11 noiembrie 1996 cu privire la verificările și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în vederea protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor nereguli.

Se vor aplica procedurile prevăzute la art. 15 paragraful 3 din Reglementarea Comisiei nr. 2.222/2000 din 7 iunie 2000 cu privire la comunicarea în cazul neregulilor și punerea în aplicare a unui sistem de gestionare a informațiilor în acest domeniu.

Conturile și operațiunile Fondului Național și, unde este cazul, ale OPCP și ale tuturor agențiilor de implementare pot fi verificate oricând, la cererea Comisiei, de un auditor extern contractat de Comisie, fără a se aduce atingere responsabilităților Comisiei și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene, astfel cum se precizează în Condițiile generale referitoare la memorandumul de finanțare, anexate la acordul-cadru.

Serviciile Comisiei vor lua măsuri pentru realizarea unei evaluări ulterioare după terminarea programului.

6. Transparență/publicitate

RAP va fi răspunzător de luarea măsurilor necesare în vederea asigurării publicității adecvate pentru toate activitățile finanțate din program. Aceasta se va face în strânsă legătură cu delegația Comisiei. Mai multe detalii sunt prezentate în anexa nr. 3 (D) „Informare și publicitate“.

7. Condiții speciale

În eventualitatea în care angajamentele stabilite de comun acord nu sunt îndeplinite din motive imputabile guvernului implicat, Comisia poate oricând revizui programul, în sensul anulării totale sau parțiale a acestuia și/sau realocării fondurilor nefolosite pentru alte scopuri conforme cu obiectivele Programului PHARE.

INFORMARE ȘI PUBLICITATE
pentru programele PHARE, ISPA și SAPARD ale Comunităților Europene

1. Obiectiv și scop

Informațiile și activitățile de publicitate privind asistența Uniunii Europene prin Programul PHARE sunt destinate creșterii gradului de conștientizare a publicului și a transparenței acțiunilor UE, precum și creării unei imagini consistente privind activitățile respective în toate țările beneficiare. Informarea și publicitatea privesc activitățile care primesc o contribuție de la Programul PHARE.

2. Principii generale

Fiecare RAP responsabil cu implementarea memorandumurilor de finanțare, precum și a altor forme de asistență va fi responsabil cu publicitatea la fața locului. Această acțiune se va desfășura în cooperare cu delegațiile Comisiei Europene care vor fi informate asupra măsurilor luate în acest scop.

Autoritățile naționale și regionale competente vor desfășura toate activitățile necesare pentru asigurarea unei aplicări efective a acestor prevederi și colaborarea cu delegația Comisiei Europene din țara respectivă.

Informarea și măsurile publicitare descrise mai jos se bazează pe prevederile reglementărilor și deciziilor ce se aplică fondurilor structurale. Acestea sunt:

– Reglementarea Comisiei Europene nr. 1.159/2000; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 130/30 din 31 mai 2000;

– Decizia Comisiei din 31 mai 1994; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 152/39 din 18 iunie 1994.

Prevederi specifice privind ISPA sunt incluse în:

– Decizia Comisiei din 22 iunie 2001; Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 182/58.

Informarea și măsurile publicitare trebuie să fie conforme cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate mai sus. Ghidul informativ primit de la delegația Comisiei Europene din țara respectivă este disponibil la autoritățile naționale, regionale și locale.

3. Informarea și publicitatea privind programele PHARE

Informarea și măsurile publicitare vor face subiectul unui set de măsuri coerente, definite de autoritățile naționale, regionale și locale competente, în colaborare cu delegațiile Comisiei Europene, pentru toată durata memorandumului de finanțare, și vor privi atât programele, cât și alte forme de asistență.

Costul informării și publicității privind proiectele individuale va fi suportat din bugetul alocat proiectelor respective.

În cazul implementării programelor PHARE se vor aplica măsurile menționate mai jos la lit. a) și b):

a) Autoritățile competente din țara beneficiară trebuie să publice conținutul programelor și al altor tipuri de asistență în forma cea mai potrivită. Aceste documente trebuie distribuite corespunzător și trebuie puse la dispoziție părților interesate. Trebuie asigurată prezentarea în teritoriul țării beneficiare a informațiilor și materialelor publicitare produse.

b) Informarea și măsurile publicitare la fața locului trebuie să cuprindă următoarele:

(i) pentru investițiile de infrastructură ce depășesc 1 milion euro:

– panouri ridicate la fața locului, instalate în concordanță cu prevederile reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și cu indicațiile tehnice din Ghidul informativ pus la dispoziție de delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;

– plăcuțe permanente pentru lucrările de infrastructură accesibile publicului, instalate conform prevederilor reglementărilor și deciziilor menționate în paragraful 2 de mai sus și în concordanță cu indicațiile tehnice din Ghidul informativ pus la dispoziție de delegația Comisiei Europene din țara beneficiară;

(ii) în cazul investițiilor de producție, măsuri pentru dezvoltarea potențialului local și alte măsuri beneficiind de finanțare PHARE, ISPA sau SAPARD:

– măsuri care să conștientizeze beneficiarii potențiali și opinia publică cu privire la asistența PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările paragrafului 3 b) (i) de mai sus;

– măsuri adresate solicitanților de ajutoare de stat, parțial finanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, sub forma unei indicații în formularul care trebuie completat de acești solicitanți, care să indice faptul că o parte a acestui ajutor provine de la UE, mai ales prin programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu reglementările specificate mai sus.

4. Transparența asistenței UE în cercurile de afaceri, printre potențialii beneficiari și publicul larg**4.1. Cercurile de afaceri**

Cercurile de afaceri trebuie implicate în cea mai mare măsură în asistența care le privește direct.

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către potențialii beneficiari, în special către întreprinderile mici și mijlocii. Acestea trebuie să cuprindă și indicații privind procedurile administrative care trebuie urmate.

4.2. Alți beneficiari potențiali

Autoritățile responsabile cu implementarea asistenței vor asigura existența canalelor relevante pentru diseminarea informațiilor către toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de măsuri de formare, angajare sau dezvoltare a resurselor umane. În acest sens se va asigura cooperarea dintre organisme de pregătire profesională implicate în angajare, afaceri și grupuri de afaceri, centre de formare și organizații neguvernamentale.

Formulare

Formularele emise de autoritățile locale, naționale sau regionale privind anunțarea și solicitarea de fonduri nerambursabile destinate beneficiarilor finali sau oricărei alte entități eligibile pentru acest fel de asistență vor trebui să indice faptul că UE și, în mod special, programele PHARE,

ISPA sau SAPARD asigură aceste surse financiare. Notificarea de asistență transmisă beneficiarilor trebuie să menționeze procentul sau volumul de asistență finanțat de programele amintite. În cazul în care astfel de documente poartă stema națională sau regională, trebuie să poarte și sigla UE de aceeași mărime.

4.3. Publicul larg

Mass-media

Autoritățile competente vor informa mass-media, în maniera cea mai potrivită, despre acțiunile cofinanțate de UE, PHARE, ISPA sau SAPARD în special. Contribuția PHARE va fi reflectată corespunzător în această informare.

În acest context demararea operațiunilor (odată adoptate de Comisie) și fazele importante ale implementării vor face subiectul unor acțiuni de publicitate, cu precădere în mass-media regională (presă, radio, televiziune). Trebuie asigurată o colaborare corespunzătoare cu delegația Comisiei din țara respectivă.

Cele două principii menționate mai sus se aplică anunțurilor, precum și comunicatelor de presă și comunicatelor publice.

Acțiuni informative

Organizarea de acțiuni informative, cum ar fi: conferințe, seminarii, târguri și expoziții, în legătură cu implementarea operațiunilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, va urmări să facă explicită participarea UE. În acest context vor fi expuse steagurile UE în camerele unde au loc întâlniri și se va pune sigla UE pe documente, în funcție de situație. Delegația Comisiei Europene din țara beneficiară va ajuta, după necesități, la pregătirea și implementarea acestui tip de acțiuni.

Materiale informative

Publicațiile (cum ar fi broșuri și pliante) despre programe și măsuri similare, finanțate ori cofinanțate de PHARE, ISPA sau SAPARD, trebuie să conțină pe prima pagină o indicare clară a participării UE, precum și sigla UE, în cazul în care este folosită stema națională sau regională.

În cazul în care aceste publicații au o prefață, aceasta trebuie semnată atât de persoana responsabilă în țara beneficiară, cât și de delegatul Comisiei, în numele acesteia, pentru a demonstra clar participarea UE.

Aceste publicații trebuie să se refere la organismele naționale și regionale responsabile cu informarea părților interesate.

Principiile menționate mai sus se aplică, de asemenea, și materialelor audiovizuale.

5. Prevederi speciale privind panouri, postere și plăci comemorative

Țările beneficiare vor asigura transparența măsurilor parțial finanțate de programele PHARE, ISPA sau SAPARD, în concordanță cu următoarele măsuri și informații publicitare:

Panouri

Panourile cu informații privind participarea UE la finanțarea investiției trebuie ridicate la locul tuturor proiectelor cu participare UE în valoare de 1 milion euro sau mai mult. Chiar dacă autoritățile locale sau regionale nu ridică un panou care să menționeze propria lor implicare, finanțarea UE trebuie menționată pe un panou special. Aceste panouri trebuie să aibă o mărime corespunzătoare anvergurii (ținându-se seama de mărimea contribuției UE) și trebuie să corespundă instrucțiunilor prevăzute în Ghidul informativ ce se poate obține de la delegațiile Comisiei Europene.

Nu mai devreme de 6 luni de la finalizarea lucrării și în măsura în care este posibil, aceste panouri vor fi înlocuite cu plăci comemorative, în concordanță cu prevederile Ghidului informativ.

Plăci comemorative

Aceste plăci vor trebui amplasate în zonele accesibile publicului larg (centre de conferințe, aeroporturi, stații etc.). Plăcile trebuie să cuprindă pe lângă sigla UE și o mențiune privind programele PHARE, ISPA sau SAPARD și cofinanțarea UE. În cazurile în care autoritățile locale, regionale sau naționale, precum și orice alt beneficiar montează un asemenea panou, placă comemorativă ori poster sau fac orice alt demers menit să asigure informarea despre proiecte cu costuri mai mici de 1 milion euro, trebuie indicată participarea UE.

6. Prevederi finale

Autoritățile naționale, regionale sau locale implicate pot derula în orice situație măsuri suplimentare, dacă se consideră necesar. În aceste cazuri trebuie consultată și informată delegația Comisiei, astfel încât aceasta să poată participa, dacă consideră necesar, la realizarea acestor măsuri.

Pentru a facilita implementarea acestor prevederi, Comisia, prin intermediul delegației din țara respectivă, va asigura asistență tehnică sub forma îndrumării asupra cerințelor de design, în cazul în care este necesar. Se va realiza un ghid informativ, scris în limba țării respective, care va conține indicații detaliate referitoare la cerințele de design.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI – CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română – S.A. – Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro
